

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ**

Αθήνα, 22.06.2016

Ομιλία του Πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Αξιότιμα μέλη της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Κυρίες και κύριοι

Είναι μεγάλη η τιμή και η χαρά να βρίσκομαι εδώ, ενώπιον σας και σας ευχαριστώ θερμά για την τιμητική δυνατότητα που μου δίνετε, να απευθυνθώ σήμερα στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ως εκπρόσωπος της Ελλάδας, αισθάνομαι, σήμερα, εδώ, ιδιαίτερη συγκίνηση και ευγνωμοσύνη. Γιατί δεν ξεχνώ - και κανένας δημοκρατικός πολίτης στην Ελλάδα δεν ξεχνά - τη μεγάλη στήριξη που παρείχε το Συμβούλιο της Ευρώπης στην αγωνιζόμενη δημοκρατική Ελλάδα, στα δύσκολα χρόνια της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Έδωσε βήμα σε αντιδικτατορικούς αγωνιστές, για να ακουστεί, σε όλη την Ευρώπη και σε όλον τον κόσμο, η μαρτυρία τους για τους βασανισμούς πολιτικών κρατουμένων στα κρατητήρια της χούντας.

Καταδίκασε και απομόνωσε το χουντικό καθεστώς.

Η τότε Συμβουλευτική Συνέλευση έδειξε την πόρτα εξόδου στην χουντική Ελλάδα, στις 30 Ιανουαρίου 1969, όταν εισηγήθηκε στην Επιτροπή Υπουργών την αποπομπή της Ελλάδας από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Και αυτή η ανυποχώρητη δημοκρατική στάση του Συμβουλίου της Ευρώπης, μοναδική για διεθνή οργανισμό, είναι πράξη που εγγράφεται στον πυρήνα των αρχών, των αξιών και των στόχων του: Της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων, της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στα κράτη-μέλη του.

Είναι πράξη που τιμά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών. Μια Σύμβαση που, σε συνδυασμό με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που υπογράφηκε στο Τορίνο το 1961, συναποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινής ευρωπαϊκής μας πορείας μεταπολεμικά.

Η αναγνώριση του δικαιώματος των εργαζομένων σε αμοιβές που εξασφαλίζουν αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.

Η προστασία του συνδικαλιστικού δικαιώματος.

Η προαγωγή του δικαιώματος στις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Το δικαίωμα των ηλικιωμένων στην κοινωνική προστασία.

Το δικαίωμα στην προστασία από την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Αυτές και άλλες προστατευτικές διατάξεις του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη δεν προσδιορίζουν, απλά και μόνον, το ευρωπαϊκό κεκτημένο των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Υποδεικνύουν ταυτόχρονα και τον μόνο δρόμο για τη βιώσιμη κοινή πορεία όλων μας στην Ευρώπη - λαών και κρατών.

Το δρόμο, όχι μόνο της πολιτικής, αλλά και κοινωνικής δημοκρατίας. Το δρόμο της αξιοπρεπούς διαβίωσης των πολιτών και της κοινωνικής συνοχής.

Γιατί η Δημοκρατία κινδυνεύει όταν τα κοινωνικά δικαιώματα δεν είναι εγγυημένα στην πράξη.

Η χώρα μας, με πολιτικά απαράδεκτες καθυστερήσεις, κύρωσε τον μεν Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη του 1961 είκοσι τρία χρόνια αργότερα - το 1984 - τον δε Αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, το 1996, είκοσι χρόνια αργότερα. Και αυτό, με πρωτοβουλία της σημερινής κυβέρνησης.

Για την κυβέρνησή μας, η κύρωσή του είναι η έμπρακτη απόδειξη της προσήλωσής μας στην κοινή ευρωπαϊκή πορεία, με επίκεντρο τον άνθρωπο, τον πολίτη και την κοινωνική δικαιοσύνη. Αλλά και απόδειξη, ταυτόχρονα, της αποφασιστικότητάς μας να εφαρμόσουμε πολιτικές εμβάθυνσης του κοινωνικού κράτους και του κράτους δικαίου.

Δυστυχώς, όμως, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης στερείται ενός μηχανισμού επιβολής. Περιορίζεται στη χρήσιμη, αλλά, οριακά αποτελεσματική διαδικασία, γνωστή ως "διαδικασία του Τορίνο", για την προώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων μέσω εθνικών Κοινοβουλίων.

Και για το λόγο αυτό, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης παραμένει μια ανεπαρκής αντίρροπη δύναμη απέναντι στην επιταχυνόμενη απορρύθμιση και αποδόμηση του "ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου".

Και αυτό, παρά το γεγονός ότι και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζει και εντάσσει αυτά τα κοινωνικά δικαιώματα στο πρωτογενές ευρωπαϊκό δίκαιο.

Πρέπει, όμως, κάποια στιγμή, από κείμενο συστάσεων, να μετατραπεί σε κείμενο δράσεων.

Αλλά δεν είναι μόνο ότι δεν διασφαλίζεται ο σεβασμός των κοινωνικών δικαιωμάτων που η Ευρώπη προστατεύει.

Είναι και ότι αυτά συχνά υπονομεύονται από τους ίδιους τους εγγυητές τους.

Και τότε, μετατρέπονται σε κοινωνικά δικαιώματα υπό αίρεση και σε à la carte δικαιώματα.

Γιατί οι πολιτικές της εσωτερικής υποτίμησης, της λιτότητας και της απορρύθμισης, μέσω των μνημονίων χρηματοπιστωτικής στήριξης, ωθούν τα κράτη-μέλη που τα υφίστανται, σε παραβίαση των συμβατικών δεσμεύσεών τους σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη.

Άλλωστε, η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων, με πρόσφατη νομολογία της επί συλλογικών προσφυγών ελληνικών συνδικαλιστικών οργανώσεων, κρίνει ότι σημαντικός αριθμός μνημονιακών ρυθμίσεων παραβιάζουν τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη.

Και αυτό είναι κάτι που είναι ανυπόφορο, κάτι που δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Γιατί αυτό που η Ελλάδα χρειάζεται σήμερα – όπως και κάθε ευρωπαϊκή χώρα - είναι θεσμική αναδιοργάνωση, ιδιαίτερα μιας ήδη ελαστικής αγοράς εργασίας - και όχι πλήρης ισοπέδωση.

Κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώ σήμερα ενώπιον του Συμβουλίου της Ευρώπης, μια μέρα πριν από ένα κρίσιμο δημοψήφισμα για την παραμονή ή όχι της χώρας στην ΕΕ.

Θα μου επιτρέψετε να ασχοληθώ λίγο με αυτό. Νομίζω ότι είναι κοινή διαπίστωση ότι η Ευρώπη βρίσκεται σε κρίση. Το αυριανό βρετανικό δημοψήφισμα είναι ενδεικτικό της κρίσης αυτής.

Παρά το γεγονός ότι κάθε φιλοευρωπαϊκή δύναμη εύχεται και δρα για την υπέρσχυση του Bremain, είναι δεδομένο ότι όποιο κι αν είναι το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος η ζημιά για το κοινό μας μέλλον, το κοινό μας σπίτι, είναι ήδη μεγάλη.

Γιατί και το Brexit, με την επιστροφή στη λογική της "λαμπρής απομόνωσης" είναι συντηρητική εξέλιξη. Όπως και η αποδοχή του ειδικού καθεστώτος που εξασφάλισε η χώρα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εξαιρούμενη από περαιτέρω ενσωμάτωση, αποκτώντας το δικαίωμα να περιορίσει τις κοινωνικές παροχές σε Ευρωπαίους μετανάστες και διασφαλίζοντας και την ανεξαρτησία του City του Λονδίνου. Και αυτή είναι μια συντηρητική εξέλιξη.

Διαμορφώνεται ένα ευρωπαϊκό αρνητικό προηγούμενο, έτσι κι αλλιώς.

Ενισχύεται η μείζων θεσμική αλλαγή που λαμβάνει χώρα αυτήν την περίοδο στην Ευρώπη. Δηλαδή, η συνολική αναδιαπραγμάτευση της μεταπολεμικής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς και η μετάπτωσή της στο νεοφιλελεύθερο μοντέλο.

Ανεξάρτητα, λοιπόν, από την ετυμηγορία του βρετανικού λαού, θα πρέπει να προβληματιστούμε για το οριακό σημείο στο οποίο βρίσκεται η Ευρώπη.

Να αξιοποιήσουμε αυτή την κρίση, ως αφορμή κριτικού αναστοχασμού της μέχρι τώρα πορείας της ευρωπαϊκής ενοποίησης και αναπροσαρμογής του οικονομικού υποδείγματος και της λειτουργίας της.

Γιατί, η διαχείριση των τριών ταυτόχρονων και επάλληλων κρίσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη - της οικονομικής, της προσφυγικής και της κρίσης ασφάλειας - τις έχει ήδη μετατρέψει σε πολιτική και κοινωνική κρίση της ίδιας της Ευρώπης και του εγχειρήματος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Και όσο οι κυρίαρχες δυνάμεις της Ευρώπης επιμένουν να διαβάζουν τους κανόνες, αντί για το πρόβλημα, τόσο οι κανόνες θα ανατροφοδοτούν και θα διογκώνουν το πρόβλημα.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα των χωρών με υψηλό δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ στην αφετηρία της κρίσης.

Η υπερχρέωση έγινε ακόμα μεγαλύτερη εξαιτίας των πολιτικών της υφεσιακής λιτότητας στη διάρκεια της κρίσης.

Έτσι ώστε, σήμερα, να είναι ίσως το πιο σημαντικό εμπόδιο στην ανάπτυξη.

Γιατί η αξιόπιστη και βιώσιμη έξοδος από την κρίση, προϋποθέτει την αποκατάσταση της επενδυτικής εμπιστοσύνης στην αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας. Και η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης προϋποθέτει ορατά και δεσμευτικά βήματα για την επαναφορά του δημόσιου χρέους σε βιώσιμη τροχιά. Έτσι ώστε μια χώρα να μπορεί, μέσω των αγορών, να χρηματοδοτεί μόνη της τις δανειακές ανάγκες της.

Και αυτή είναι η περίπτωση της Ελλάδας.

Κυρίες και Κύριοι,

Η αποτυχία του νεοφιλελεύθερου μοντέλου διαχείρισης της κρίσης, με επίκεντρο τη γενικευμένη λιτότητα, έχει πλέον αποδειχθεί. Και είναι πολύπλευρη και απειλητική.

Τα 22 εκατ. των ανέργων στην Ευρώπη είναι η απόδειξη ότι η κρίση δεν είναι πίσω μας.

Είναι η απόδειξη ότι η κρίση είναι εδώ και συνεχίζεται. Και, ιδιαίτερα, ο μεγάλος αριθμός των μακροχρόνια ανέργων στην Ευρώπη - σχεδόν οι μισοί από τα 22 εκατ. ανέργων το 2015 και διπλάσιος αριθμός από το 2008 - δείχνει τον βαθιά συστημικό χαρακτήρα της ανεργίας στην Ευρώπη.

Γιατί, 22 εκατ. άνεργοι, από τους οποίους τα 11 εκατ. μακροχρόνια άνεργοι, είναι σαν να βγάζουμε μια ολόκληρη χώρα από το χάρτη της Ευρώπης και μάλιστα όχι μικρή χώρα.

Η μακροχρόνια ανεργία, είναι το κατ' εξοχήν πολιτικό πρόβλημα της Ευρώπης. Και η αποτυχία της λιτότητας σε εθνικό επίπεδο, με την ύφεση, την υπερχρέωση και τη μείωση των αμοιβών και του βιοτικού επιπέδου της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας, επανέφερε το πρόβλημα στην πραγματική, ευρωπαϊκή διάστασή του.

Την ίδια στιγμή, όμως, νομιμοποίησε το διακρατικό μισθολογικό ανταγωνισμό προς τα κάτω, για την απόκτηση πλεονεκτήματος ανταγωνιστικότητας.

Παραμέρισε την αρχή της οικονομικής σύγκλισης μεταξύ των κρατών-μελών, με αποτέλεσμα τη διευρυνόμενη απόκλιση ανάμεσα στο Βορρά και το Νότο.

Νομιμοποίησε την εθνική αναδίπλωση και τον εθνικό ανταγωνισμό μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με συνέπεια, στον μεν ευρωπαϊκό Νότο, τη διάχυση του ευρωσκεπτικισμού σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο, στον δε ευρωπαϊκό Βορρά την ενίσχυση της τάσης φυγής ή των εξαιρέσεων από το κοινοτικό κεκτημένο.

Με την αποτυχία της, η νεοφιλελεύθερη διαχείριση της κρίσης τροφοδότησε το τέρας του εθνικισμού και του ακροδεξιού και φασιστικού λαϊκισμού.

Μετέφερε την ακροδεξιά, από τη μαύρη λίστα των ενόχων της Ιστορίας και της απομόνωσης, στο πολιτικό προσκήνιο.

Σε ορισμένες χώρες, δε, η ακροδεξιά σήμερα συνιστά ορατή απειλή για τη διεκδίκηση της κυβερνητικής εξουσίας.

Η Ευρώπη των προκλητικών αντιφάσεων, η Ευρώπη που έχει τα σύνορά της ανοιχτά στη λιτότητα, αλλά κλειστά στους πρόσφυγες, η Ευρώπη στην οποία η εθνική κυριαρχία υπερτερεί έναντι των κοινών κανόνων όταν πρόκειται για τους πρόσφυγες, αλλά υποχωρεί, σε δεύτερη μοίρα, όταν πρόκειται για την οικονομία και την κυρίαρχη γραμμή της λιτότητας, αυτή είναι η Ευρώπη που μόνη της απομειώνει το ηθικό έρεισμα της

ευρωπαϊκής ενοποίησης αλλά και την ίδια τη συνοχή της. Είναι μια Ευρώπη που βρίσκεται σε βαθιά κρίση και δεν μπορεί να πείθει τους λαούς της ότι έχουν συμφέρον να την ενισχύσουν και να την υποστηρίξουν.

Είναι προφανές ότι η απάντηση στις πολλαπλές κρίσεις της Ευρώπης δεν μπορεί να είναι ούτε νεοφιλελεύθερη ούτε εθνοκεντρική.

Πρέπει να αλλάξουμε κατεύθυνση. Και πρέπει να αλλάξουμε κατεύθυνση όσο είναι καιρός. Να δράσουμε συλλογικά, χωρίς εμμονικούς ηγεμονισμούς και ιδεοληψίες, επαναβεβαιώνοντας τις ιδρυτικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τις αρχές της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της ισότητας και του σεβασμού των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, ώστε να δυναμώνει στην πράξη η κοινή και συγκλίνουσα πορεία μας.

Δεν χρειαζόμαστε λιγότερη Ευρώπη, χρειαζόμαστε περισσότερη Ευρώπη. Κυρίως όμως χρειαζόμαστε μια καλύτερη Ευρώπη. Και για να την έχουμε πρέπει να αλλάξουμε πολιτική.

Να ενισχύσουμε τη Δημοκρατία στην Ευρώπη για να ξαναπλησιάσουμε τους πολίτες της. Όχι μόνο ενδυναμώνοντας τους θεσμούς δημοκρατικής διακυβέρνησης, αλλά, κυρίως, καταπολεμώντας τις ανισότητες.

Να δυναμώσουμε τον κοινωνικό πυλώνα της Ευρώπης - την κοινωνική Ευρώπη.

Πρέπει, συνεπώς, να συμφωνήσουμε σε σταθερά βήματα κοινωνικής σύγκλισης, ασφαλώς όχι στις χειρίστες για τους εργαζόμενους και τους άνεργους πρακτικές, αλλά στις πραγματικά βέλτιστες πρακτικές.

Αυτό που τελικά χρειαζόμαστε σήμερα, είναι ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο για την Ευρώπη. Για αυτό πρέπει να αγωνιστούμε.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Όπως η οικονομική κρίση, έτσι και η προσφυγική και μεταναστευτική κρίση, αποτελούν διεθνείς και ευρωπαϊκές προκλήσεις που δοκίμασαν και δοκιμάζουν, τόσο την ετοιμότητά μας να αναπτύξουμε αποτελεσματικούς, κοινούς και εθνικούς μηχανισμούς, όσο και τη βούλησή μας να προασπίσουμε τις αξίες και τις αρχές της Ευρώπης.

Την τελευταία περίοδο η Ελλάδα βρέθηκε στο επίκεντρο ΚΑΙ αυτής της κρίσης - της μεγαλύτερης προσφυγικής και μεταναστευτικής κρίσης στην Ευρώπη μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο ελληνικός λαός, η ελληνική κυβέρνηση, Έλληνες και ξένοι εθελοντές, οι δημόσιοι λειτουργοί, οι τοπικές κοινωνίες στα νησιά και στην ενδοχώρα - κατέβαλαν τεράστιες προσπάθειες καθημερινά για την υποδοχή και φιλοξενία τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου προσφύγων και μεταναστών που πέρασαν από την Ελλάδα από το 2015.

Σημειώνω ότι μόνο το 2015, οι Αρχές μας πραγματοποίησαν πάνω από 170.000 διασώσεις στη θάλασσα, πολλές από τις οποίες αφορούσαν μωρά, παιδιά, ανθρώπους από ευάλωτες ομάδες.

Είμαι δε ευτυχής που το έργο αυτό βρήκε αναγνώριση από το Συμβούλιο της Ευρώπης, με τη βράβευση δύο ελληνικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

Και βέβαια, οι προσπάθειες αυτές συνεχίζονται.

Έχουμε αυτήν τη στιγμή 58.000 πρόσφυγες και μετανάστες στην Ελλάδα.

Μέσα σε είκοσι ημέρες, – αφότου τα κράτη κατά μήκος του Βαλκανικού διαδρόμου έκλεισαν μονομερώς τα σύνορά τους παρά την αντίθετη απόφαση που είχε λάβει η Σύνοδος Κορυφής της ΕΕ- παγιδεύτηκαν στην Ελλάδα σχεδόν 60.000 άνθρωποι. Ξέρετε, μπορεί να σας φαίνεται μικρός ο αριθμός αυτός, αλλά δεν είναι μικρός σε σχέση με τον πληθυσμό της χώρας.

Οι ανάλογοι αριθμοί για τη Γερμανία θα ήταν 580.000, για τη Γαλλία 520.000 και για την Ιταλία 480.000.

Και ήταν, ακριβώς, η απελπισία αυτών των αποκλεισμένων στην Ελλάδα ανθρώπων, που δημιούργησε τον καταυλισμό της Ειδομένης, στα σύνορά μας με την Π.Γ.Δ.Μ.

Εκκενώσαμε, όμως, την Ειδομένη ειρηνικά, χωρίς βία, με πρωτοφανή τρόπο, μετά από οχτώ εβδομάδες, όταν αντίστοιχοι καταυλισμοί διατηρούνται για χρόνια σε άλλες χώρες και όταν διαλύονται, διαλύονται με βία.

Σήμερα, έχουμε δημιουργήσει πάνω από 55.000 θέσεις φιλοξενίας στην ενδοχώρα.

Οι συνθήκες δεν είναι παντού ιδανικές, αλλά τις βελτιώνουμε μέρα με τη μέρα.

Προσφέρονται πλέον όλες οι βασικές υπηρεσίες, ξεκινώντας από αυτές τις άμεσης ανάγκης.

Στη βελτίωση των συνθηκών – δεδομένων των περιορισμών στις δημοσιονομικές δαπάνες που μας επιβάλλει το οικονομικό πρόγραμμα στο οποίο είμαστε, βασιζόμαστε σε μεγάλο βαθμό στα ευρωπαϊκά κονδύλια.

Στο πλαίσιο αυτό, εντείνουμε την απαραίτητη συνεργασία μας με την UNHCR και τις ΜΚΟ της ΕCHO – που είναι άλλωστε παραλήπτες των 2/3 αυτών των κονδυλίων- ξεπερνώντας βήμα-βήμα σημαντικές δυσκολίες.

Παράλληλα, καταγράφουμε και ταυτοποιούμε κάθε άτομο που εισέρχεται στα ελληνικά νησιά, στα οποία διαμένουν, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης του αιτήματος ασύλου που έχουν υποβάλει.

Χωρίς κρατήσεις σε φυλακές και χωρίς περιορισμούς σε κέντρα, αλλά με την υποχρέωση σε κάθε αιτούντα, να παραμένει στο νησί κατά τη διάρκεια εξέτασης της αίτησής του.

Η Υπηρεσία Ασύλου και Προσφυγών, εφαρμόζοντας το ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο, ενημερώνει κάθε πρόσφυγα και μετανάστη για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του και εξετάζει τις αιτήσεις ασύλου εξατομικευμένα, με απόλυτο σεβασμό στα δικαιώματα των αιτούντων.

Και θέλω να τονίσω ότι μιλάμε για αιτήσεις για άσυλο στην Ελλάδα. Διότι, δυστυχώς – όπως τονίζει και η FRONTEX – ακόμα και έγκυροι οργανισμοί και ΜΚΟ ενεθάρρυναν μετανάστες να υποβάλουν αιτήσεις ασύλου, όχι με την προοπτική ότι θα μείνουν στην Ελλάδα, αλλά με την ελπίδα ότι θα ανοίξει πάλι ο Βαλκανικός διάδρομος προς την υπόλοιπη Ευρώπη.

Και εδώ, θα ήθελα να ευχαριστήσω την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την EASO για την στήριξη και την υπεύθυνη στάση τους.

Τέλος, αποδίδουμε ιδιαίτερη μέριμνα στις ανάγκες των ευάλωτων ομάδων και ιδίως των ασυνόδευτων ανηλίκων και, βεβαίως, σε περιπτώσεις όπου είναι αναγκαία η επανένωση οικογενειών που εγκλωβίστηκαν στη χώρα μετά το μονομερές κλείσιμο της Βαλκανικής οδού.

Οι αιτήσεις τους εξετάζονται κατά προτεραιότητα. Παράλληλα, σε υφιστάμενες δομές φιλοξενούνται περίπου 500 ασυνόδευτα παιδιά, ενώ επί τη βάση σχεδίου δράσης που

εκπονήσαμε με την UNHCR και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, προχωρούμε στην άμεση δημιουργία δομών για άλλα 400 περίπου παιδιά μέσα στον Ιούλιο.

Παράλληλα, σχεδιάζουμε σειρά μακροπρόθεσμων δράσεων όπως

A) τη δημιουργία μητρώου επιτρόπων για ασυνόδευτα παιδιά

B) την θέσπιση του θεσμού της αναδοχής

Γ) την ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την καταγραφή, παραπομπή και παρακολούθηση της πορείας του ανήλικου.

Ευελπιστούμε, δε, στην συνεισφορά της Αναπτυξιακής Τράπεζας του Συμβουλίου της Ευρώπης, της CEB, σε αυτόν τον τομέα που – το επαναλαμβάνω- αποτελεί για εμάς προτεραιότητα.

Στο πλαίσιο αυτό θα, υποβάλλουμε στην Commission πρόταση, ώστε, τα ασυνόδευτα παιδιά κάτω των δέκα ετών που εγκλωβίστηκαν στην Ελλάδα πριν τις 19 Μαρτίου, να περιληφθούν κατά προτεραιότητα στο πρόγραμμα μετεγκατάστασης προς άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξαρτήτως εθνικότητας. Φαντάζομαι ότι τίποτα δεν είναι πιο κατανοητό από αυτό.

Κυρίες και κύριοι,

Για εμάς είναι σαφές ότι ούτε η προσφυγική κρίση – όπως, βεβαίως, ούτε η οικονομική – μπορεί να λυθεί με τα εργαλεία του εθνικισμού και της περιχαράκωσης.

Με πολιτικές που επιρρίπτουν τα βάρη στις πιο ευάλωτες χώρες, ή που παραβιάζουν τα δικαιώματα των πιο ευάλωτων πληθυσμών.

Οι πολιτικές της ξеноφοβίας, των φραχτών και των τειχών, οι πολιτικές των επαναπροωθήσεων, οι πολιτικές των μονομερών ενεργειών που αντιμετωπίζουν το προσφυγικό ως πρόβλημα των χωρών πρώτης γραμμής, αντιβαίνουν στις βασικές αρχές της Ευρώπης και υπονομεύουν το μέλλον της.

Η Ελλάδα είναι μία χώρα που συνεχίζει να παλεύει σκληρά ενάντια σε αυτές τις πολιτικές.

Η προσφυγική κρίση αποτελεί διεθνή και ευρωπαϊκή πρόκληση που απαιτεί συλλογικές, πολιτικές αλληλεγγύης για να αντιμετωπιστεί.

Μόνο όλοι μαζί στην Ευρώπη, σε συνεργασία με τις χώρες διέλευσης και καταγωγής μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αυτό το φαινόμενο.

Δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην επίλυση συγκρούσεων, στις πολιτικές αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής συνεργασίας, στη διασύνδεση της μετανάστευσης με την εξωτερική διάσταση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πνεύμα αυτό, η Ελλάδα έχει ενισχύσει το τελευταίο διάστημα τη συνεργασία της με την Τουρκία στο προσφυγικό.

Μια χώρα που - μαζί με το Λίβανο και την Ιορδανία- έχει αναλάβει το τεράστιο βάρος φιλοξενίας σχεδόν τριών εκατομμυρίων προσφύγων.

Επί τη βάση αυτής της συνεργασίας και, παραμερίζοντας σημαντικές διαφορές που όλοι γνωρίζουν ότι έχουμε, έχει αναπτυχθεί, τόσο η ευρωτουρκική συνεργασία στον εν λόγω τομέα, όσο και η σχετική επιχείρηση του NATO στο Αιγαίο.

Σε αυτό το πλαίσιο – και χάρη στην τεράστια προσπάθεια Ελληνικών, Τουρκικών και Ευρωπαϊκών Αρχών - οι ροές των 7-8,000 ημερησίως στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου

που ήταν σε αυτά τα επίπεδα τον περασμένο Νοέμβριο, σήμερα έχουν πια μειωθεί σε κάτω από 100 άτομα την ημέρα. Το κυριότερο όμως είναι, όχι ότι έχουν μειωθεί οι ροές, αλλά ότι έχουν μειωθεί τα περιστατικά των τραγικών θανάτων, των πνιγμών που καταγράφονταν σχεδόν καθημερινά στην περασμένη περίοδο στην θάλασσα του Αιγαίου. Διότι είχαμε αφήσει ανυπεράσπιστους ανθρώπους στο έλεος των δικτύων των διακινητών. Και αυτό πράγματι ήταν ντροπή για τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Την ίδια στιγμή, για πρώτη φορά, η παράτυπη οδός που συντήρησαν οι διακινητές, αντικαθίσταται από μια νόμιμη οδό επανεγκατάστασης στις χώρες Σένγκεν από την Τουρκία. Μια οδός, η οποία, ήδη, έχει χρησιμοποιηθεί από εκατοντάδες πρόσφυγες, το στοίχημα είναι αυτή η μικρή, σήμερα, οδός να γίνει ένας μεγάλος δρόμος, να αυξηθούν σταδιακά σε χιλιάδες οι πρόσφυγες που θα ακολουθήσουν την μόνιμη οδό επανεγκατάστασης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Ξέρουμε ότι έχουμε ακόμα βήματα να κάνουμε για να βελτιώσουμε τις διαδικασίες διαχείρισης της μετανάστευσης στη χώρα μας.

Και κάθε μέρα, το Υπουργείο Μετανάστευσης και οι υπηρεσίες ασύλου – που μόλις πριν τρία-τέσσερα χρόνια δεν υπήρχαν καν και, σήμερα, καλούνται να σηκώσουν όλο το βάρος της Ευρώπης, στην προσφυγική κρίση, καταβάλουν ακόμα μεγαλύτερες προσπάθειες προς αυτήν την κατεύθυνση της διαχείρισης αυτής της κρίσης.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω δημόσια όλους, κυρίως του έλληνες πολίτες, τους απλούς καθημερινούς ανθρώπους, τους εθελοντές, αλλά και όλα εκείνα τα στελέχη του κρατικού μηχανισμού. Ιδιαίτερα δε θα μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω τον Υπουργό Μετανάστευσης, Γιάννη Μουζάλα. Έναν άνθρωπο που αγωνίζεται καθημερινά για μια ανθρώπινη και μαζί αποτελεσματική διαχείριση του προβλήματος. Ένας άνθρωπος που δεν είναι πολιτικός με την γνωστή έννοια του όρου αλλά έχει μια πολύτιμη εμπειρία του ως Γιατρός και, επί δεκαετίες, ενεργό μέλος ανθρωπιστικών οργανώσεων, που νομίζω έχει καταφέρει ένα σημαντικό έργο.

Έχουμε βέβαια πολλά βήματα ακόμα να κάνουμε, όμως νομίζω ότι σε σχέση με τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε, καταφέραμε, και αυτό είναι το σημαντικότερο, να αναδείξουμε την ανάγκη μιας ανθρώπινης διαχείρισης ενός προβλήματος που άγγιζε διαστάσεις ανθρωπιστικής κρίσης.

Αυτό που αναμένουμε είναι, από εδώ και στο εξής, να υπάρξει μια δίκαιη κατανομή της φιλοξενίας εντός της Ευρώπης, που δεν θα ρίχνει όλα τα βάρη στις χώρες πρώτης γραμμής.

Αναμένουμε όλοι οι εταίροι μας να αναλάβουν την ευθύνη που τους αναλογεί με αίσθημα αλληλεγγύης.

Όχι απέναντι στην Ελλάδα, αλλά απέναντι στις κοινές αξίες της Ευρώπης στην οποία επέλεξαν να ενταχθούν.

Και, αλληλεγγύη, θα πει μοιράζομαι το πρόβλημα. Δεν περιορίζομαι στο να στηρίζω κάποιον αλλά αναλαμβάνω μέρος του προβλήματος.

Στο πλαίσιο αυτό, αναμένουμε ουσιαστική επιτάχυνση των διαδικασιών μετεγκατάστασης και επανεγκατάστασης.

Αναμένουμε μια δίκαιη αναθεώρηση της Συνθήκης του Δουβλίνου, όπου κάθε χώρα να αναλαμβάνει το βάρος που της αναλογεί.

Προσβλέπουμε, στο πλαίσιο αυτό, στην επέκταση της συνεργασίας μας με το Συμβούλιο της Ευρώπης, ώστε να συνδράμει στον τομέα των υποδομών και της τεχνογνωσίας, ιδίως δε σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Με ιδιαίτερη χαρά, δε, υποδέχθηκα πρόσφατα τον Γενικό Γραμματέα και τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης στην Ελλάδα όπου είχαμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε για αυτήν τη συνεργασία.

Είναι σαφές, ότι η προσφυγική κρίση μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, μόνο αν ενσκήψουμε και στις γενεσιουργές αιτίες της, που δεν είναι άλλες από τις πολεμικές συγκρούσεις, τις κοινωνικές ανισότητες, την φτώχεια, την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη κλιματική αλλαγή.

Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να ενισχύσουμε τον συντονισμό και τη συνεργασία μας για την αντιμετώπιση της επιδεινούμενης κρίσης ασφαλείας στην Ευρώπη.

Μιας κρίσης, που δεν αφορά μόνο την αποσταθεροποίηση χωρών στην ευρύτερη περιοχή της Ευρώπης αλλά και την παράλληλη ενίσχυση των τρομοκρατικών δικτύων εντός των ίδιων των ευρωπαϊκών κοινωνιών.

Και, σε αυτόν τον τομέα, η Ευρώπη καλείται να βρει λύσεις που να προστατεύουν τόσο την ίδια όσο όμως και τις αξίες της.

Λύσεις που να αντιμετωπίζουν αποφασιστικά την τρομοκρατία στο εξωτερικό, διασφαλίζοντας, παράλληλα, τις συνθήκες για ειρήνη, ανασυγκρότηση και συμφιλίωση στις χώρες που αυτή αναπτύσσεται.

Λύσεις που να εξασφαλίζουν την προστασία των ευρωπαϊκών πολιτών, αλλά και το ευρωπαϊκό κράτος δικαίου.

Η Ελλάδα, ως ευρωπαϊκή χώρα, αλλά και χώρα της Ανατολικής Μεσογείου και της ευρύτερης παρευξείνιας γειτονιάς, προωθεί συστηματικά μια ενεργητική, πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική στην περιοχή, με στόχο την ειρήνη και την σταθερότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, σε μία περίοδο αυξανόμενης αποσταθεροποίησης και σε μία περίοδο εντεινόμενων περιφερειακών αντιπαραθέσεων, επιμένουμε στην αξία της αναβάθμισης του διαλόγου και της συνεργασίας μας, τόσο με τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου, της Παρευξείνιας γειτονιάς και των Βαλκανίων.

Επιμένουμε να προτάσσουμε το διεθνές δίκαιο στην σταθερή προάσπιση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό στηρίζουμε σταθερά τις διακοινοτικές συνομιλίες για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, επί τη βάση των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και της ιδιότητας της Κύπρου ως κράτος μέλος της ΕΕ.

Μια λύση που θα εμπεδώσει το αίσθημα ασφάλειας σε όλο τον Κυπριακό λαό-Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους - χωρίς κατοχικά στρατεύματα και αναχρονιστικούς θεσμούς, όπως ο θεσμός των εγγυήσεων.

Επίσης, υποστηρίζουμε σταθερά και ενεργά τον ΟΗΕ στις πρωτοβουλίες του για ειρήνη και σταθερότητα στην Ουκρανία, στη Συρία, στο Ιράκ, στη Λιβύη, στο Αφγανιστάν. Όπως, βέβαια, στηρίζουμε την επανέναρξη αξιόπιστων και άμεσων συνομιλιών για επίλυση του Μεσανατολικού, με την ίδρυση ενός κυρίαρχου, βιώσιμου Παλαιστινιακού κράτους, εντός των συνόρων του 1967 και με πρωτεύουσα τα Ανατολικά Ιεροσόλυμα, το οποίο θα συμβιώνει ειρηνικά με το κράτος του Ισραήλ.

Παράλληλα, ενισχύουμε τη διαδικασία ελέγχων στα σύνορά μας και συνεργαζόμαστε σταθερά με τους εταίρους μας για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας και του εξτρεμισμού, πάντα με σεβασμό στο υφιστάμενο διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Όπως καταλαβαίνετε, ένα μεγάλο μέρος τις προσπάθειάς μας το τελευταίο ενάμισι χρόνο εστιάσθηκε στην προσπάθεια να αντιμετωπίσουμε την οικονομική και προσφυγική κρίση, αλλά βεβαίως και τις εντεινόμενες προκλήσεις ασφαλείας, επί τη βάση των αρχών μας.

Ωστόσο, η προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ελλάδα απαιτεί τομές σε πολύ περισσότερα ζητήματα. Τομές που δεν διστάσαμε να πραγματοποιήσουμε:

Πρώτον, θεσμοθετήσαμε, τον περασμένο Δεκέμβριο, το Σύμφωνο Συμβίωσης για τα ομόφυλα ζευγάρια, κλείνοντας έναν κύκλο οπισθοδρόμησης και ανισότητας για τους Έλληνες πολίτες.

Ανοιξαμε έναν νέο κύκλο ισονομίας και αξιοπρέπειας για όλους, ανεξαρτήτως φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού, σε αντιδιαστολή με τους ελάχιστους, θα ήθελα να πω, κήρυκες του φόβου και της μισαλλοδοξίας.

Πρόκειται για μία δημοκρατική παρακαταθήκη που πιστεύω αλλάζει προς το καλύτερο τις ζωές χιλιάδων ανθρώπων στην πατρίδα μου.

Η νομική αναγνώριση της σχέσης των ομόφυλων λύνει πολλά προβλήματα περιουσιακά, ασφάλισης και φορολογίας.

Ωστόσο, έχουμε δρόμο ακόμα να διανύσουμε στον καθημερινό αγώνα ενάντια σε κάθε μορφή διάκρισης και ρατσισμού.

Και είμαι βέβαιος ότι αυτόν τον δρόμο θα τον διανύσουμε.

Δεύτερον - τολμήσαμε να αλλάξουμε το νόμο περί ιθαγένειας, μεριμνώντας για τις διαδικασίες χορήγησης της ελληνικής ιθαγένειας για τα παιδιά μεταναστών δεύτερης γενιάς.

Η ανυπαρξία νομικής ρύθμισης είχε αποκλείσει από τις διαδικασίες χορήγησης ιθαγένειας στο πιο ενταγμένο τμήμα των μεταναστών στη χώρα μου, δηλαδή τα παιδιά που γεννήθηκαν στην Ελλάδα και έχουν συνδέσει τη ζωή και την παιδεία τους με τη πατρίδα μας.

Τρίτον - έχουμε ήδη προβεί σε νομοθετικές ρυθμίσεις για τη βελτίωση της κατάστασης στις φυλακές, μειώνοντας, με πρόσφατο νόμο, τον υπερπληθυσμό των κρατουμένων.

Επιπλέον, προγραμματίζουμε διασύνδεση των σωφρονιστικών καταστημάτων με το Εθνικό Σύστημα Υγείας και ανάπτυξη θεραπευτικών δομών απεξάρτησης που θα συμβάλουν στην παραπέρα βελτίωση των συνθηκών κράτησης.

Τέταρτον, προχωράμε – μετά από πολλά χρόνια – σε θεσμικές τομές για την υποστήριξη των Ρομά – μιας ιδιαίτερα ευάλωτης πληθυσμιακής ομάδας στην Ευρώπη αλλά και στην Ελλάδα.

Καθιερώσαμε τον Εθνικό Μηχανισμό εποπτείας των εφαρμοζόμενων πολιτικών για τους Ρομά και προχωρούμε άμεσα στην ίδρυση Ειδικής Γραμματείας στο υπουργείο Κοινωνικής Αλληλεγγύης – με αυξημένες αρμοδιότητες – για την έρευνα και διευθέτηση όλων των ζητημάτων που τους αφορούν.

Πέμπτον, προχωράμε – κατά την επόμενη περίοδο - στην κατασκευή τζαμιού και μουσουλμανικού νεκροταφείου στην Αθήνα.

Βήματα που έπρεπε εδώ και πολύ καιρό να έχουν πραγματοποιηθεί. Όχι μόνο επειδή σεβόμαστε τους μουσουλμάνους κατοίκους της πρωτεύουσάς μας, αλλά επειδή οφείλουμε να προασπίζουμε ενεργά τις δικές μας αξίες.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Η Ευρώπη βρίσκεται σήμερα ενώπιον μίας μείζονος πρόκλησης: Της αποκατάστασης της οικονομικής σταθερότητας, με ταυτόχρονη προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων και της κοινωνικής συνοχής.

Σε αυτό το περιβάλλον, η Συνέλευσή σας- βασικό όργανο σε έναν οργανισμό που διαμορφώνει πρότυπα γενικής αποδοχής σε θέματα Κράτους Δικαίου, Δημοκρατίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - έχει το προνόμιο αλλά και την ευθύνη να λειτουργεί ως φωνή της συνείδησης των ευρωπαϊκών κοινωνιών.

Έχετε το δύσκολο έργο να αναζητείτε και να επεξεργάζεσθε τις καλύτερες δυνατές απαντήσεις έναντι εξελίξεων που μπορούν να απειλήσουν το ευρωπαϊκό οικοδόμημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Έναντι εξελίξεων, που μπορούν να απειλήσουν θα έλεγα την ευρωπαϊκή πολιτισμική μας ταυτότητα.

Η Ελλάδα, εκτιμώντας ότι ο ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, ως ενοποιητική δύναμη στηριγμένη σε κοινές αξίες και αρχές, είναι αναντικατάστατος, έχει συμβάλει και θα συνεχίσει να συμβάλει με όλες της τις δυνάμεις στην επίτευξη των στόχων του.

Θέλω να υπογραμμίσω, στο πλαίσιο αυτό, τη σταθερή προσήλωσή μας στην οικοδόμηση μιας Ευρώπης της δημοκρατίας, της αλληλεγγύης και της ανεκτικότητας, επί τη βάση των αρχών και των αξιών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Αυτό, άλλωστε, υπαγορεύουν ,τόσο οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα μου, όσο και η σχεδόν δύο αιώνων συνταγματική και θεσμική της παράδοση.

Είμαι βέβαιος λοιπόν, ότι αυτό το δύσκολο έργο που έχετε επωμιστεί, θα το φέρετε εις πέρας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και θέλω να υπογραμμίσω, για άλλη μία φορά, ότι υπολογίζουμε στις προσπάθειές σας και εκτιμούμε ότι είναι αναντικατάστατες.

Σας ευχαριστώ θερμά.